

alátámasztja, hogy a történelmi Magyarország azon területein, ahol a kórus-kultúra virágzott, az orgonazene is igyekezett lépést tartani Európával. A „zenei exportra” pedig a dániai Helsingör Mária-templomának jegyzékében található *Rauch András*-mű ad érdekes adalékot, melyet *Buxtehude* is ismerhetett.

A kétnapos ülést megemlékezések zárták *Rajeczky Benjamin*ról, a középkor kutatójáról, az egyházzeneszről és az emberről. *Szendrei Janka*, *Dobszay László* és *Ullmann Péter* szavain átsütött, hogy tanítványként s munkatársként egyaránt életre szóló örökséget kaptak „*Béni bácsi*”-tól. Ezt mondhatja magáénak a zeneakadémia egyházzenei tanszéke is. Nem hiányoztak a humoros történetek, anekdoták sem. *Sárosi Bálint* és *Sulyok Imre* emlékezett ebben a formában.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azt a rövidesen megjelenő kötetet, melyben az összes előadás szövegét elolvashatják.

A Szerk.

Kántortovábbképző tanfolyam és egyházzenei konferencia Fótón

Június 15. és július 2. között első alkalommal került sor kántortovábbképző tanfolyamra a fóti *Evangélikus Kántorképző Intézetben*. Az egyhetes tanfolyam alatt már szolgálatban álló kántorok mélyíthették el ismeretüket, kaphattak további munkájukhoz iránymutatást. A résztvevők a következő tárgyak közül választhattak: *orgona*, *liturgikus orgonajáték*, *zeneelmélet*, *karvezetés*, *continuo*, *liturgikus ének*, *hangképzés* és *énekkar*. A hallgatók többsége minden felkínált lehetőséggel élt. A tanári kar — *Bence Gábor*, *Ecsedi Zsuzsa*, *Finta Gergely*, *Gálos Miklós*, *Herbert Wulf*, *Kardos Anna* és *Németh Csaba*— a résztvevők előképzettségének megfelelően kis csoportokban vagy egyénileg végezte munkáját.

A tanfolyam keretében rendezték meg az *egyházzenei konferenciát*, mely szélesebb érdeklődő kört vonzott. A nyitó előadást *iff. Hafenschér Károly* tartotta *A liturgia az egyház létformája* címmel. *Finta Gergely* bemutatóval egybekötött előadásában könnyen játszható *istentiszteleti orgonarepertoárra* hívta fel a figyelmet. *Trajtler Gábor* személyes hangon beszélt a *korál jelentőségéről az evangélikus istentiszteleten*. A második nap délelőttjén *Bence Gábor* az *énekválasztás szempontjairól*, *Ecsedi Zsuzsa* az *énekeskönyv énekeinek elemzéséről* és a *variánsok vizsgálatának gyakorlati hasznáról* adott elő, *Hafenschér Károly* beszámolt a *Liturgikus Bizottság munkájáról*, az *új agenda előkészítéséről*. Délután *Dobszay László* volt a konferencia vendége (előadása: *A liturgia a tiszta tan őrizője*). *Elisabeth Hopfmüller*, az Európai Evangélikus Egyházzenei Konferencia elnöke az *osztrák evangélikus egyházzeneszerek helyzetével, és szervezetével* ismertetett meg, este *Kamp Salamon* tartott hangfelvételekkel gazdagított előadást *Mit tanulhatunk a Bach-korabeli istentiszteletből* címmel. A konferencia utolsó napján *Gregersen-Labossa György* az *istentisztelet előkészítő munkájáról*, a *lelkész*, a *kántor* és más szolgálattevők együttműködéséről szólt. A záró előadást *Ferenczi Ilona* tartotta *A magyarországi graduálirodalom mai istentiszteleteinken alkalmazható tételei* címmel.

Mind a tanfolyam mind a konferencia programját meghatározták a napindító áhítatok és az esti vesperák. Ezek igehirdetői szolgálatát *Frankó Mátyás*, tatai lelkész végezte. A csütörtök esti vesperán pedig *D. Szebik Imre*, elnök-püspök szolgált prédikációval.

A tanfolyam tizenhat és a konferencia huszonötöt meghaladó számú résztvevője megerősítette, hogy az ehhez hasonló továbbképzésre, találkozásra és eszmecserére a jövőben is szükség és igény van.

Ecsedi Zsuzsának az Evangelikus Életben megjelent beszámolója nyomán

Elhúnyt id. Fasang Árpád

Ez év április 9-én búcsúztunk el id. Fasang Árpádtól, a sokunk által tisztelt, szeretett egyházzenesztől. Noha pedagógusként tartották számon, egész élete folyamán izig-vérig evangélikus egyházzenesz volt. 1931-től orosházi kántortanító, 1941-től tíz éven át a sarvasi evangélikus tanítóképző intézetben működött. 1950-ben az egyházi iskolák államosítása következtében —Szarvastól minél távolabb— Sopronba helyezték, ott a zeneiskola zeneelmélet-tanára lett, és tanított a tanítónőképző intézetben is. 1953-tól a győri zeneművészeti szak-középiskola igazgatója, 1954 és 1958 között minisztériumi osztály-, majd főosztályvezető. 1958-tól nyugdíjba vonulásáig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója.

Számos kompozíciója, tankönyve, főiskolai jegyzete, tanulmánya jelent meg. Magasfokú állami elismerését a kitüntetések sora bizonyítja. A legutóbb elnyert kitüntetését, az Eötvös-díjat 1997-ben vehette kézbe.

Noha eltiltották az egyházi tevékenységtől, egy pillanatig sem feledkezett meg hitéről, egyházáról. Ott segített, ahol csak tudott. Az egyházi elnyomás legnehezebb évében, 1950-ben, amikor megürültek a templomok orgonapadjai, jelentkezett az akkor még Sopronban működő teológiánkon, és hozott egy néhány lapból álló sokszorosítványt, egy harmóniumiskolát, amivel legrövidebben el lehetett jutni az első billentyű leütésétől a négyszólamú koráljátékig. Akkoriban ezzel kezdtük el a teológián a harmóniumoktatást, és ebből tanítottunk a kántortanfolyamokon. Ezt a néhány lapos, 32 gyakorlatot tartalmazó harmóniumiskolát Fasang Árpád 1960-ban további korálfeldolgozásokkal egészítette ki, ez lett a Koráliskola I. című kiadvány. A mű a szerző világi állása miatt több kiadásban neve feltüntetése nélkül jelent meg.

Amikor nyugdíjba vonulása után felkértük, vegyen részt az új énekeskönyv és korálkönyv szerkesztésében, azt örömmel vállalta. Így vallott erről: „Mint az eke elé fogott harci paripa, ha trombitaszót hall, elkezd vágtnázi az ekével, úgy jöttem a hívásra. Végre újra egyházzenesz lehetek.” Ha pedig megkérdezték tőle, tulajdonképpen kicsoda ő az egyházzenei életben, pedagógus, zeneszerző vagy karvezető, magáról ezt mondta: „egyházzenei mindenés”. Valóban ez volt. Zeneszerzői táalentumát sokoldalúan fordította egyháza javára.